

Številka: 018-010/2022-19

Datum: 19. 5. 2022

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN), v senatu Tadeje Pušnar, kot predsednice senata, ter Andraža Žvana in Aleksandra Petrovčiča, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Opravljanje storitev fizično - tehničnega varovanja za potrebe Okrožnega sodišča v Novi Gorici, Okrožnega državnega tožilstva v Novi Gorici in okrajnih sodišč novogoriškega sodnega okrožja*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja SSA Varovanje in storitve d.o.o., Kresnice 17A, Kresnice, ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Potočnik in Prebil, o.p., d.o.o., Ajdovščina 4, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika OKROŽNO SODIŠČE V NOVI GORICI, Kidričeva ulica 14, Nova Gorica (v nadaljevanju: naročnik), dne 19. 5. 2022

odločila:

1. Zahtevku za revizijo se ugodi in se v celoti razveljavi postopek oddaje javnega naročila »*Opravljanje storitev fizično - tehničnega varovanja za potrebe Okrožnega sodišča v Novi Gorici, Okrožnega državnega tožilstva v Novi Gorici in okrajnih sodišč novogoriškega sodnega okrožja*« (objava obvestila o naročilu št. 12. 2021 na Portalu javnih naročil, pod št. objave JN008775/2021-B01, in št. 29. 12. 2021 v Uradnem listu Evropske unije, pod št. objave 2021/S 253-672409).
2. Naročnik je dolžan vlagatelju povrniti stroške pravnega varstva v višini 3.661,64 EUR v 15 dneh po vročitvi tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja stroškovna zahteva se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja po odprtem postopku, je bilo objavljeno na Portalu javnih naročil dne 28. 12. 2021, pod št. objave JN008775/2021-B01, in v Uradnem listu EU dne 29. 12. 2021, pod št. objave 2021/S 253-672409.

Vlagatelj je (pred potekom roka za predložitev ponudb) z vlogo z dne 25. 1. 2022 vložil *Zahtevek za revizijo*, v katerem naročniku očita kršitve določb Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3). Vlagatelj navaja, da je naročnik v nasprotju z ZJN-3

določil, da morajo imeti ponudniki zaposlenih 10 operaterjev varnostno-nadzornega centra (VNC); da mora ponudnik za vsakega podizvajalca predložiti (vsaj) eno referenco ter da mora ponudnik predložiti dve licenci in dva certifikata SIST EN 50518 za glavni in nadomestni VNC. Vlagatelj naročniku očita, da je z delovanjem v interesu točno določenega ponudnika zagrešil hudo kršitev vseh načel javnega naročanja, tj. načela gospodarnosti (4. člen ZJN-3), načela zagotavljanja konkurence med ponudniki (5. člen ZJN-3), načela enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3) in načela sorazmernosti (8. člen ZJN-3). Vlagatelj predlaga, da naročnik oz. Državna revizijska komisija zahtevku za revizijo ugotovi tako, da razveljavi izpodbijane dele dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, zahteva pa tudi povračilo stroškov pravnega varstva. Posamezne kršitve vlagatelj utemeljuje z naslednjimi argumenti:

1. V zvezi z zahtevo po razpolaganju z 10 operaterji varnostno-nadzornega centra (VNC), vlagatelj navaja, da naročnik v tem postopku ne podeljuje licence za upravljanje z VNC, temveč oddaja javno naročilo fizično-tehničnega varovanja, zato ni jasno, zakaj bi izvajalec varovanja (ki je licenco v vsakem primeru moral pridobiti) tudi to konkretno javno naročilo moral izvajati s takšnim številom VNC operaterjev, kot je zahtevano za pridobitev licence. Poleg tega pa je zahteva po razpolaganju z 10 VNC operaterji nesmiselna in nepotrebna, ker naročnik hkrati zahteva, da ponudniki razpolagajo tudi z licenco za upravljanje z VNC.
2. V zvezi s pogojem glede referenc podizvajalcev, vlagatelj navaja, da ni najti nikakršnega prepričljivega razloga za stališče, da bi vsak podizvajalec moral izkazati referenco v vrednosti 200.000,00 EUR brez DDV za »razpisane storitve« - torej za vse storitve, ki jih oddaja naročnik - četudi bo v ponudbi prevzel bistveno manjšo vrednost in bistveno manjši obseg (in zgolj nekatere vrste) teh storitev.
3. V zvezi z zahtevo po razpolaganju z nadomestnim VNC, vlagatelj navaja, da je omenjena zahteva zmotno izpeljana iz točke 9.1.20 standarda SIST EN 50518, ki opredeljuje neprekinjenost delovanja in nujne primere. Standard od izvajalca zahteva zgolj, da mora zagotoviti »neprekinjeno poslovanje«, nikjer pa ni določeno, kako. Še zlasti ni zahtevano, da bi moral izvajalec neprekinjeno poslovanje zagotoviti izključno z nadomestnim VNC.
4. V zvezi s pogojem glede predložitve licence in certifikata SIST EN 50518 za nadomestni VNC, vlagatelj pojasnjuje, da je že s tem, ko izvajalec pridobi certifikat SIST EN 50518 za glavni VNC, dokazano, da razpolaga tudi z ustreznim nadomestnim VNC. Da bi ta certifikat moral izkazati ločeno (posebej) tudi za nadomestni VNC, je tako nepotrebno in neutemeljeno. Enako velja za zahtevo po predložitvi licence za upravljanje z nadomestnim VNC. Če že zahteva po nadomestnem VNC kot taka ni utemeljena, potem je še toliko bolj neutemeljena zahteva, da mora ponudnik za upravljanje z nadomestnim VNC predložiti licenco.
5. V zvezi s pogojem, da mora subjekt, ki zagotavlja nadomestni VNC, nastopati kot partner ali podizvajalec, vlagatelj pojasnjuje, da imetnik nadomestnega VNC ne izvaja nobenih del (storitev), ki so predmet javnega naročila, ampak le posoja svoj VNC (torej tehnični sistem in prostor), vsa dela (storitve), ki so vezana na VNC, pa izvaja vlagatelj sam oz. subjekt, ki mu zagotavlja glavni VNC. Šele če bo hkrati prišlo do izpada glavnega VNC in bo prav v tistem trenutku vgrajeni sistem tehničnega varovanja na lokaciji naročnika sporočil alarm, ki bo (zaradi izpada glavnega VNC) preusmerjen na nadomestni VNC, bo imetnik nadomestnega VNC izvajal kakršnekoli storitve – tedaj bo njegov VNC operater izvajalčevi intervencijski službi sporočil, da mora na intervencijo. Intervencije pa nato spet ne bo izvedel subjekt, ki zagotavlja nadomestni VNC, temveč izvajalec (ponudnik) oziroma subjekt, ki bo prevzel te storitve. Preuranjeno je sklepati, da bo glavni VNC odpovedal prav v trenutku, ko bo naročnikov sistem poslal alarm, kar bo pomenilo, da bo (zanemarljiv) del storitev moral izvesti operater, zaposlen pri imetniku nadomestnega VNC. Če bo do tega slučajno prišlo in bo imetnik nadomestnega VNC izvajal kakršnekoli storitve, pa ga bo izvajalec imel pravico priglasiti naknadno.
6. V zvezi z zahtevo, da mora ponudnik skladnost glavnega in nadomestnega VNC s standardom SIST EN 50518 izkazati s certifikatom, ki ga izda akreditirani laboratorij,

vlagatelj pojasnjuje, da za preverjanje skladnosti VNC s standardom SIST EN 50518 ne obstaja nikakršen akreditiran laboratorij, zato takšnega certifikata ni možno pridobiti in za ponudnike predstavlja nemogoč pogoj. Standard predvideva preverjanje zahtev preko akreditacijskega organa.

Naročnik je vlagatelj zahtevke za revizijo s *Sklepom in odločbo*, št. Su 743/2021 z dne 26. 1. 2022, v delu, ki se nanaša na nadomestni VNC, kot prepoznega zavrgel, v delu, ki se nanaša na kadrovske zahteve po razpolaganju z 10 VNC operaterji, in v delu, ki se nanaša na referenčni pogoj, pa kot neutemeljenega zavrnil, zavrnil pa je tudi vlagatelj zahtevo za povračilo stroškov. Naveden dokument je bil vlagatelju preko portala eRevizija vročen dne 28. 1. 2022.

Zoper sklep o zavrženju je vlagatelj z vlogo z dne 1. 2. 2022 vložil *Pritožbo*. Državna revizijska komisija je s sklepom, št. 018-010/2022-4 z dne 15. 2. 2022, vlagateljevi pritožbi ugodila in razveljavila naročnikov sklep o zavrženju z dne 26. 1. 2022 (1. točka izreka), odločitev o stroških pa je pridržala do odločitve o zahtevku za revizijo (2. točka izreka).

Vlagatelj se je do navedb naročnika v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo pravočasno opredelil v vlogi *Opredelitev do navedb naročnika* z dne 2. 2. 2022, iz katere izhaja, da vztraja pri navedbah iz zahtevka za revizijo.

Naročnik je o vlagateljevem zahtevku za revizijo z *Odločbo*, št. Su 743/2021 z dne 22. 2. 2022, odločil še v delu, ki se nanaša na nadomestni VNC, in sicer je zahtevek za revizijo tudi v tem delu zavrnil, zavrnil pa je tudi vlagatelj zahtevo za povračilo stroškov. Naveden dokument je bil vlagatelju preko portala eRevizija vročen dne 23. 2. 2022.

Vlagatelj se je do navedb naročnika v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo z dne 22. 2. 2022 pravočasno opredelil v vlogi *Opredelitev do navedb naročnika* z dne 28. 2. 2022, iz katere izhaja, da vztraja pri navedbah iz zahtevka za revizijo. Vlagatelj še predlaga, da Državna revizijska komisija v primeru, da bo zahtevku za revizijo ugodeno, obravnavani postopek oddaje javnega naročila razveljavi v celoti, saj naročnik kljub vložnemu zahtevku za revizijo ni podaljšal roka za prejem ponudb, niti ni prekinil postopka do odločitve Državne revizijske komisije, naročnik pa vlagatelju ne bo mogel za nazaj omogočiti, da odda ponudbo.

Naročnik je Državni revizijski komisiji dne 1. 3. 2022, skladno s prvim odstavkom 29. člena ZPVPJN, odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in dokumentacijo o predrevizijskem postopku.

Državna revizijska komisija je dne 22. 3. 2022 in 28. 3. 2022, skladno z drugim odstavkom 33. člena ZPVPJN, Ministrstvo za notranje zadeve, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge, Sektor za zasebno varstvo in občinska redarstva, zaprosila za posredovanje določenih pojasnil, potrebnih za rešitev predmetne zadeve. Državna revizijska komisija je prvi odgovor Ministrstva za notranje zadeve, Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, prejela dne 24. 3. 2022, drugi odgovor pa dne 1. 4. 2022.

Državna revizijska komisija je, upoštevaje določbo tretjega odstavka 32. člena ZPVPJN, vlagatelja in naročnika seznanila s prejetima vlogama Ministrstva za notranje zadeve, Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, ter jima omogočila, da se do njih opredelita. Naročnik se do prejetih vlog ni opredelil, vlagatelj pa se je do navedb v teh vlogah opredelil z vlogo z dne 13. 4. 2022.

Po pregledu dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, po preučitvi navedb vlagatelja in naročnika ter po preučitvi vlog Ministrstva za notranje zadeve, Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo izpodbija posamezne določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, vezane na pogoje za sodelovanje.

V postopku javnega naročanja lahko naročnik postavi pogoje za sodelovanje z namenom ugotavljanja sposobnosti ponudnikov za izvedbo javnega naročila. Pogoj za sodelovanje je element, ki mora biti v ponudbi v celoti izpolnjen na način, kot je predviden v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila in je izključne narave.

V zvezi z določanjem pogojev za priznanje sposobnosti ZJN-3 določa, da lahko naročnik gospodarskim subjektom kot zahtevo za sodelovanje naloži pogoje, ki so določeni v 76. členu ZJN-3. V skladu s prvim odstavkom 76. člena ZJN-3 lahko naročnik določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti, ekonomski in finančni položaj ter tehnično in strokovno sposobnost. Naročnik lahko v postopek javnega naročanja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila, ki se oddaja. Vse zahteve morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila (drugi odstavek 76. člena ZJN-3).

Glede tehnične in strokovne sposobnosti deseti odstavek 76. člena ZJN-3 določa, da lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Možna dokazila za izkazovanje tehnične sposobnosti so navedena v osmem odstavku 77. člena ZJN-3, v skladu s katerim lahko ponudnik kot dokaz za lastno tehnično usposobljenost med drugim predloži:

- seznam najpomembnejših dobav blaga ali opravljenih storitev v zadnjih treh letih skupaj z zneski, datumi in navedbo javnih ali zasebnih naročnikov (točka b),
- izjavo o povprečnem letnem številu zaposlenih pri izvajalcu storitev ali gradenj in o številu njegovih vodstvenih delavcev v zadnjih treh letih (točka h),
- izjavo o orodju, obratu ali tehnični opremi, ki je izvajalcu storitev ali gradenj na voljo za izvedbo javnega naročila (točka i) itd.

ZJN-3 v 77. členu določa le posamezna možna dokazila za izkazovanje tehnične in kadrovske sposobnosti, medtem ko mora vsebino pogojev in zahtevano raven usposobljenosti določiti naročnik, upoštevaje pri tem kompleksnost predmeta javnega naročila in njegove značilnosti. Naročnik pri tem ni povsem avtonomen, saj ga omejujejo pravila javnega naročanja, primarno izražena skozi temeljna načela. V skladu z načelom enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3) mora naročnik zagotoviti, da med ponudniki v vseh fazah postopka javnega naročanja in glede vseh elementov ni razlikovanja, upoštevaje vzajemno priznavanje in sorazmernost zahtev naročnika glede na predmet naročila, pri čemer ne sme ustvarjati okoliščin, ki pomenijo krajevno, stvarno ali osebno diskriminacijo ponudnikov, diskriminacijo, ki izvira iz dejavnosti, ki jo opravlja ponudnik, ali drugo diskriminacijo. Načelo sorazmernosti (8. člen ZJN-3) določa, da se mora javno naročanje izvajati sorazmerno predmetu javnega naročanja, predvsem glede izbire, določitve in uporabe pogojev, zahtev in meril, ki morajo biti smiselno povezana s predmetom javnega naročila.

Pogoji za sodelovanje morajo biti torej oblikovani na način, ki zagotavlja enakopravno obravnavo vseh ponudnikov in pošteno konkurenco v postopku pridobivanja naročila ter povezani in sorazmerni s predmetom naročila. Kot je Državna revizijska komisija zapisala že v številnih svojih odločitvah, zagotavljanje enakopravne obravnave ne pomeni, da mora naročnik svoje zahteve oblikovati tako, da sodelovanje v postopku oddaje javnega naročila omogoči prav vsem ponudnikom na relevantnem trgu. Naročnik namreč prav z določanjem posameznih pogojev ponudnike razvrsti na tiste, ki zahteve izpolnjujejo in lahko zato kot usposobljeni ponudniki sodelujejo v postopku, ter tiste, ki ene ali več posameznih zahtev ne izpolnjujejo in zato v postopku ne morejo sodelovati. Naročniki so v postopkih oddaje javnih naročil upravičeni postavljati pogoje, ki imajo za posledico omejevanje kroga potencialnih ponudnikov za izvedbo javnega naročila oz. njihovo razlikovanje. Takšno omejevanje potencialnih ponudnikov pa je dopustno le iz razlogov, ki so za javno naročilo bistveni ter so z njim povezani in sorazmerni, oz. le na podlagi vsebinsko objektivno utemeljenih okoliščin.

Kot je razvidno iz točke 3.1. dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, v obravnavani zadevi predmet javnega naročila zajema »Storitve fizičnega in tehničnega varovanja, vključujoč intervencijsko varovanje, priklop na varnostno nadzorni center, dvig gotovine ter storitev prevoza

oziroma prenosa in varovanja denarja ter drugih vrednostnih pošiljk, za potrebe Okrožnega sodišča v Novi Gorici, Okrožnega državnega tožilstva v Novi Gorici in okrajnih sodišč novogoriškega sodnega okrožja (Okrajno sodišče v Ajdovščini, Okrajno sodišče v Idriji, Okrajno sodišče v Novi Gorici in Okrajno sodišče v Tolminu)«.

Skladno s prvim odstavkom 3. člena Zakona o zasebnem varovanju (Uradni list RS, št. 17/11; v nadaljevanju ZZasV-1) zasebno varovanje opravlja, ga ponuja ali o njem svetuje v okviru svoje usposobljenosti kot pridobitno dejavnost za naročnike na podlagi pogodbenega odnosa gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima registrirano dejavnost, ima veljavno licenco in izpolnjuje pogoje za opravljanje zasebnega varovanja v skladu s tem zakonom.

Zasebno varovanje se skladno s 4. členom ZZasV-1 lahko opravlja v naslednjih oblikah varovanja (vrste licenc):

1. varovanje ljudi in premoženja;
2. varovanje oseb;
3. prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošiljk;
4. varovanje javnih zbiranj;
5. varovanje prireditvev v gostinskih lokalih;
6. upravljanje z varnostno-nadzornim centrom (v nadaljnjem besedilu: VNC);
7. načrtovanje sistemov tehničnega varovanja;
8. izvajanje sistemov tehničnega varovanja.

Za pridobitev licence iz 4. člena ZZasV-1, razen licence za načrtovanje sistemov tehničnega varovanja in licence za izvajanje sistemov tehničnega varovanja, mora prosilec, skladno s prvim odstavkom 19. člena ZZasV-1, poleg izpolnjevanja posebnih pogojev za posamezno licenco, izpolnjevati tudi naslednje splošne pogoje:

1. da ima za nedoločen čas s polnim delovnim časom v delovnem razmerju varnostnega menedžerja, ki opravlja naloge odgovorne osebe za opravljanje zasebnega varovanja ali je sam varnostni menedžer;
2. da so povezane osebe varnostno preverjene in da nimajo varnostnih zadržkov;
3. da osebe iz prejšnje točke niso ali niso bile povezane osebe v pravni osebi, kateri je bila odvzeta licenca, in ukrep prepovedi ponovne pridobitve licence še traja;
4. da zoper prosilca ni uveden postopek za odvzem katere koli druge licence po tem zakonu;
5. da zoper prosilca v obdobju zadnjih dveh let ni bil izrečen ukrep začasnega ali pogojnega odvzema licence ali odvzema licence in ukrep prepovedi ponovne pridobitve licence še traja;
6. da ima v delovnem razmerju varnostno osebje, strokovno usposobljeno glede na obliko varovanja, ki jo želi opravljati;
7. da ima lasten ali s pogodbo zagotovljen VNC;
8. da je zavarovan za odgovornost za škodo, ki bi lahko nastala pri njegovem delu;
9. da ima interni akt, s katerim je določil oznake, delovno obleko, opremo in vozila;
10. da je lastnik ali najemnik poslovnih prostorov v Republiki Sloveniji.

Za pridobitev licence za upravljanje z VNC mora prosilec, skladno z 22. členom ZZasV-1, poleg izpolnjevanja splošnih pogojev iz 19. člena tega zakona izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. imeti za nedoločen čas s polnim delovnim časom v delovnem razmerju najmanj deset operaterjev VNC;
2. imeti prostore in opremo, ki izpolnjuje predpisane standarde za varnostno-nadzorne centre.

Imetniki licenc in varnostno osebje morajo ves čas opravljanja dejavnosti izpolnjevati pogoje za opravljanje zasebnega varovanja in opravljati zasebno varovanje v skladu z ZZasV-1 in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, glede na obliko varovanja, ki jo opravljajo (šesti odstavek 11. člena ZZasV-1).

Vlagatelj v zahtevku za revizijo naročniku očita, da je v nasprotju z ZJN-3 določil:

- da morajo imeti ponudniki zaposlenih 10 operaterjev VNC;
- da mora ponudnik za vsakega podizvajalca predložiti (vsaj) eno referenco za vse razpisane storitve;

- da mora ponudnik predložiti licenco in certifikat SIST EN 50518 tudi za nadomestni VNC;
- da mora subjekt, ki zagotavlja nadomestni VNC, v ponudbi nastopati kot partner ali podizvajalec ter
- da mora certifikat SIST EN 50518 izdati akreditirani laboratorij.

I. Glede zahteve po razpolaganju z 10 operaterji VNC

V obravnavani zadevi je naročnik v točki 4.4. dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (med drugim) določil:

»3. Ponudnik mora celotni čas izvajanja javnega naročila razpolagati z zadostnim številom ustrezno usposobljenih varnostnikov, ki imajo urejen status varnostnika in imajo (na dan oddaje ponudbe) sklenjeno pogodbo o zaposlitvi pri izvajalcu ali njegovem podizvajalcu in izpolnjujejo vse zahtevane pogoje v skladu z veljavno zakonodajo, ki bodo izvajali storitve fizičnega in tehničnega varovanja ter prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošiljk, pri čemer mora izvajalec ob oddaji ponudbe imeti:

- *najmanj 40 zaposlenih (nacionalne poklicne kvalifikacije: 30 - varnostnik, 5 - operater VNC, 3 - varnostni menedžer, 2 - varnostnik nadzornik);*
- *najmanj 5 varnostnikov usposobljenih za delo rentgenskega operaterja;*
- *najmanj 5 varnostnikov usposobljenih za prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošiljk;*
- *najmanj 5 varnostnikov usposobljenih za reševanje oseb iz dvigal s strani pooblaščne organizacije;*
- *ustrezen kader mora imeti sklenjeno delovno razmerje pri ponudniku in ne sme imeti varnostnih zadržkov (16. člen ZZasV-1);*
- *ponudnik mora omogočati zamenjavo varnostnika na poziv naročnika;*
- *ponudnik mora imeti dovoljenje za izvajanje sevalne dejavnosti pri Upravi RS za jedrsko varnost (18. člen Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (ZVISJV)),*
- *ponudnik mora imeti dovoljenje za uporabo vira sevanja pri Upravi RS za jedrsko varnost (21. člen Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (ZVISJV)) za rentgensko napravo za pregled prtljage Smiths Heimann HI SCAN 6040i, 67323, ki je v register virov sevanja vpisana z evidenčno oznako REN0163.*

Dokazilo iz zadnje alineje mora ponudnik predložiti v roku 3 mesecev po sklenitvi pogodbe.

DOKAZILA:

- *izpolnjen Enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila - ESPD, ki ga gospodarski subjekt izpolni na spletni strani: http://www.enarocanje.si/_ESPD/ v delu IV. C;*
- *izjava o izpolnjevanju tehničnih in kadrovskih sposobnosti;*
- *dovoljenje za izvajanje sevalne dejavnosti;*
- *dovoljenje za uporabo vira sevanja (predložiti v roku 3 mesecev od sklenitve pogodbe).«*

Naročnik je na Portalu javnih naročil dne 5. 1. 2022 ob 8:19 na vprašanje, ki se glasi:

»Naročnik v poglavju 4.4. Tehnični, strokovni in kadrovski pogoji oziroma sposobnosti, točka 3. med drugim zahteva, da ima ponudnik zaposlenih najmanj 5 operaterjev VNC. Navedeni pogoj je nezakonit, v nasprotju z načelom enakopravne obravnave in načelom sorazmernosti. Navedeni pogoj je tudi v nasprotju z Zakonom o zasebnem varovanju, ki dovoljuje, da ima ponudnik s pogodbo najeti VNC. Če ima torej s pogodbo najeti VNC, so tudi VNC operaterji, ki opravljajo delo operaterjev VNC zaposleni pri imetniku VNC-ja. Posledično naročnik nima pravice zahtevati, da ima ponudnik zaposlenih 5 operaterjev VNC-jev.

Glede na pojasnjeno je naročnikov pogoj iz točke 3, poglavja 4.4 nezakonit v delu, ko naročnik zahteva, da ima ponudnik zaposlenih 5 operaterjev VNC. Naročnika pozivamo, da pogoj spremeni, tako da ne zahteva 5 varnostnikov operaterjev.

V kolikor naročnik ne bo spremenil spornega pogoja razpisne dokumentacije, predstavlja predmetno vprašanje predhodno opozorilo po ZPVPJN.«

objavil odgovor:

»Naročnik dodatno pojasnjuje, da je potrebno določilo točke 3. poglavja 4.4. razpisne dokumentacije (enako kot vse ostale točke poglavja 4., razen, če je pri posamezni točki izrecna posebna opredelitev oziroma zahteva) brati v kontekstu točk 3.8 in 3.9 razpisne dokumentacije in ob upoštevanju točke 5. poglavja 4.4.

V kolikor bo oddana skupna ponudba ali ponudba s podizvajalci, pri kateri bo izvajanje storitev VNC opravljal podizvajalec ali sponudnik (ob izpolnjevanju pogojev iz točke 2. poglavja 4.4.), ki lahko izkaže izpolnjevanje kadrovskih pogojev iz točke 3. poglavja 4.4. - 5. operaterjev VNC, bo naročnik tako ponudbo sprejel.«

Dalje je naročnik na Portalu javnih naročil dne 11. 1. 2022 ob 15:11 na vprašanje, ki se glasi:

»1. Naročnik v točki 4.4 - Tehnični, strokovni in kadrovski pogoji oziroma sposobnosti, v točki 3 razpisne dokumentacije zahteva najmanj 40 zaposlenih od tega 5 operaterjev VNC, kar ni skladno z Zakonom o zasebnem varovanju. Zakon o zasebnem varovanju v 22. členu opredeljuje, da je za pridobitev licence za upravljanje z varnostno nadzornim centrom pogoj imeti za nedoločen čas s polnim delovnim časom v delovnem razmerju najmanj DESET operaterjev varnostno nadzornega centra. Naročnika zato pozivamo, da svojo zahtevo spremeni na način, ki bo skladna z Zakonom o zasebnem varovanju. Ta določa pogoje za pridobitev licence za upravljanje varnostno nadzornega centra. Pogoj naj bo skladen za glavni in nadomestni varnostno nadzorni center.«

objavil odgovor:

»1. Naročnik je na istem mestu, kjer je objavljena izhodiščna razpisna dokumentacija, 11.1.2021 objavil spremembo razpisne dokumentacije, s katero je pripombo iz vprašanja št. 1. upošteval.«

Istega dne je naročnik objavil sledečo spremembo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila:

»Naročnik spreminja razpisno dokumentacijo predmetnega javnega naročila in sicer v prvi alineji 3. točke poglavja 4.4. tako, da ta po novem glasi:

- najmanj 45 zaposlenih (nacionalne poklicne kvalifikacije: 30 - varnostnik, 10 - operater VNC, 3 - varnostni menedžer, 2 - varnostnik nadzornik);*

V preostalem delu (glede ostalih kadrovskih zahtev) iz te točke in celotnem preostalem delu razpisne dokumentacije, ostane razpisna dokumentacija nespremenjena.

S to spremembo naročnik zahteve iz razpisne dokumentacije usklajuje z določili 22. člena Zakona o zasebnem varovanju (ZZasV-1).«

Vlagatelj v *Zahtevku za revizijo* navaja, da drži, da mora imeti prosilec za pridobitev licence za upravljanje z VNC med drugim za nedoločen čas s polnim delovnim časom v delovnem razmerju najmanj deset operaterjev VNC, vendar pa naročnik v tem postopku ne podeljuje licence za upravljanje z VNC, temveč oddaja javno naročilo fizično-tehničnega varovanja, zato ni jasno, zakaj bi izvajalec varovanja (ki je licenco v vsakem primeru moral pridobiti) tudi to konkretno javno naročilo moral izvajati s takšnim številom VNC operaterjev, kot je zahtevano za pridobitev licence. Naročnik za to konkretno javno naročilo ne potrebuje izvajalca z desetimi VNC operaterji, zaradi česar ta zahteva ni sorazmerna in povezana s predmetom javnega naročila. Naročnik ima v postopku oddaje konkretnega javnega naročila upravičen interes preveriti, če ponudniki razpolagajo z zadostnim kadrom, da bodo to naročilo lahko izvedli, nima pa pravice, da ponovno preverja izpolnjevanje pogojev za pridobitev licence za opravljanje te dejavnosti, o čemer je s podelitvijo licence odločil že pristojni organ. Poleg tega pa je zahteva po razpolaganju z 10 VNC operaterji nesmiselna in nepotrebna, ker naročnik hkrati zahteva, da ponudniki razpolagajo tudi z licenco za upravljanje z VNC.

Naročnik se v *Odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo* sklicuje na 22. člen ZZasV-1 ter na šesti odstavek 11. člena ZZasV-1. Navaja, da navedeni pogoj ne predstavlja nesorazmernega bremena za potencialne ponudnike, niti jih neupravičeno ne omejuje ali odvrča od sodelovanja pri konkretnem javnem naročilu, saj morajo ta pogoj ponudniki, ne samo v skladu z določili dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, temveč tudi v skladu s šestim odstavkom 11. člena ZZasV-1 izpolnjevati ves čas izvajanja storitev in ne zgolj v trenutku poteka roka za predložitev ponudb. Z navedenim pogojem želi naročnik zagotoviti, da imajo ponudniki ustrezne zmogljivosti za izvajanje storitev, ki jih razpisuje, in da storitve izvajajo zakonito.

Vlagatelj v *Opredelitvi do navedb naročnika* navaja, da naročnik še vedno ne razločuje med pogojem, ki ga mora subjekt izpolniti za pridobitev licence za upravljanje z VNC, in pogojem, ki ga mora ponudnik izpolniti, da lahko izvaja konkretne storitve, ki so predmet obravnavanega javnega naročila. Izpolnjevanje zahteve iz prve točke 22. člena ZZasV-1 bo dokazano že s tem, ko bo subjekt, ki bi v vlagateljevi ponudbi prevzel upravljanje z VNC, razpolagal s takšno licenco. Da bi tudi to konkretno javno naročilo moralo izvajati deset operaterjev VNC, iz naročnikovih navedb ne izhaja, prav tako pa tega ne opravičuje predmet javnega naročila, zato naročnik za to zahtevo nima nikakršnega utemeljenega razloga. Bistvena je namreč razlika med tem, da ima subjekt deset operaterjev VNC zaposlenih zgolj na splošno (kar je pogoj za pridobitev licence za upravljanje z VNC) in tem, da deset operaterjev VNC izvaja storitve za enega konkretnega naročnika. Če pa bi se naročnikova zahteva dejansko prekrivala z zahtevo iz prve točke 22. člena ZZasV-1, pa bi bila ta dodatna (ponovljena) zahteva nepotrebna in bi jo bilo treba iz tega razloga razveljaviti. Če je namreč izpolnjevanje zahteve iz prve točke 22. člena ZZasV-1 pogoj za pridobitev licence, je po naravi stvari logično, da licenca sama zase izpolnjevanje te zahteve tudi v celoti potrjuje. Vlagatelj se strinja, da naročnik upravičeno zahteva licenco za upravljanje z VNC, ne more pa se strinjati z zahtevo, da mora deset operaterjev VNC izvajati storitev fizičnega in tehničnega varovanja pri konkretnem javnem naročilu, saj okoliščine, ki bi utemeljevale sorazmernost in povezanost takšne zahteve s predmetom javnega naročila, ne obstajajo.

Državna revizijska komisija upošteva zgoraj povzete določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ugotavlja, da naročnik v predmetni zadevi zahteva, da ima ponudnik oziroma izvajalec ob oddaji ponudbe zaposlenih 10 operaterjev VNC, pri čemer je naročnik dopustil, da ponudnik ta pogoj izpolni s podizvajalcem ali partnerjem. Sporna določba glede števila VNC operaterjev predstavlja (minimalni) pogoj, ki ga mora gospodarski subjekt izkazati za sodelovanje v postopku oddaje javnega naročila. Naročnik pojasnjuje, da je sporno zahtevo uskladil z določili 22. člena ZZasV-1.

Državna revizijska komisija ob upoštevanju zgoraj citirane določbe 22. člena ZZasV-1 v povezavi z določbo 19. člena ZZasV-1 dalje ugotavlja, da se vlagatelj upravičeno sprašuje o smiselnosti oz. potrebnosti izkazovanja pogoja glede zaposlitve desetih operaterjev VNC za nedoločen čas v primeru, kadar naročnik zahteva tudi predložitev licence za upravljanje z VNC, vendar pa to samo po sebi še ne pomeni, da je takšna zahteva tudi nesorazmerna in posledično neskladna z ZJN-3. Državna revizijska komisija namreč ne more mimo dveh dejstev, ki v obravnavani zadevi nista nepomembni, tj. da mora skladno z določbo šestega odstavka 11. člena ZZasV-1 subjekt, ki bo izvajal storitev upravljanja z VNC, zahtevo po razpolaganju z desetimi operaterji VNC izpolnjevati ves čas opravljanja dejavnosti (torej tudi ob oddaji ponudbe v obravnavanem postopku oddaje javnega naročila, kot tudi celoten čas izvajanja pogodbe), ter da je naročnik kot dokazilo za izpolnjevanje navedenega pogoja predvidel (zgolj) podpis Izjave o izpolnjevanju tehničnih in kadrovske sposobnosti ter predložitev ESPD obrazca. Državna revizijska komisija zato pritrjuje naročniku, da ponudnik ne bi smel imeti težav z izpolnjevanjem in izkazovanjem spornega pogoja, sploh ob dejstvu, da vlagatelj ni pojasnil, kako konkretno mu le-ta onemogoča pripravo dopustne ponudbe, s tem pa sodelovanje v obravnavanem postopku javnega naročanja. Posledično tako ni mogoče ugotoviti, da obravnavana zahteva ne bi bila sorazmerna ali povezana s predmetom javnega naročila, kar pomeni, da vlagatelj ni uspel izkazati nezakonitosti naročnikove zahteve, vezane na število operaterjev VNC.

II. Glede referenčnega pogoja, vezanega na podizvajalce

Naročnik je v točki 4.4. dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (med drugim) določil:

»1. Ponudnik mora predložiti vsaj tri potrjene reference s strani naročnikov, pri katerih so v letu 2018, 2019, 2020 in 2021 izvajali (in še vedno izvajajo) razpisane storitve, z navedbo kontaktnih podatkov za preveritev referenčnih potrdil. Referenčna potrdila se izpolnijo za izvedbo razpisanih del za vsako od navedenih let pri referenčnem naročniku. Vrednost posla mora biti najmanj 200.000,00 EUR brez DDV letno. V kolikor oddajo ponudbo skupina ponudnikov mora vsak od ponudnikov, ki bodo izvajali storitve, predložiti vsaj eno lastno zahtevano referenco, vendar vsi skupaj najmanj tri.

DOKAZILI:

- izpolnjen Enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila - ESPD, ki ga gospodarski subjekt izpolni na spletni strani: http://www.enarocanje.si/_ESPD/ v delu IV. C, 24/27
- referenčna potrdila za najmanj tri enakovrstne storitve, potrjena s strani posameznega naročnika; ponudnik obrazec fotokopira tolikokrat, kolikor referenčnih potrdil bo priložil ponudbi.«

Naročnik je na Portalu javnih naročil dne 12. 1. 2022 ob 11:19 na vprašanje, ki se glasi:

»Spoštovani,
v primeru, da nastopamo s podizvajalcem nas zanima, ali mora tudi podizvajalec predložiti vsaj eno lastno zahtevano referenco?«

objavil odgovor:

»Da, tudi podizvajalec mora predložiti vsaj eno referenco, kot je to določeno v točki 1. poglavja 4.4. razpisne dokumentacije. Skupaj (vsi ponudniki iz skupne ponudbe ali ponudbe s podizvajalci) pa najmanj tri.«

Naročnik je na Portalu javnih naročil dne 19. 1. 2022 ob 15:04 na vprašanje, ki se glasi:

»Spoštovani,
kot navajate, mora referenčno potrdilo predložiti tudi podizvajalec. Ali mora biti vrednost referenčnega potrdila podizvajalca enaka vrednosti prevzetih del podizvajalca?«

objavil odgovor:

»Odgovor je pritrdilen.«

Dalje je naročnik na Portalu javnih naročil dne 21. 1. 2022 ob 8:13 na vprašanje, ki se glasi:

»Spoštovani,
zahteva, da mora ponudnik za vsakega podizvajalca izkazati vsaj eno referenco v skladu točko 4.4.1. razpisne dokumentacije je nesorazmerna, zato predlagamo, da jo umaknete.«

objavil odgovor:

»Naročnik je vse postavljene pogoje ocenil kot sorazmerne. Naročnik ponudniku svetuje, da se seznanj z odgovorom na zastavljeno vprašanje, ki je bil objavljen 19.1.2022 ob 15.04.«

Vlagatelj v *Zahtevku za revizijo* navaja, da je naročnikova zahteva, da mora ponudnik izkazati vsaj eno referenco tudi za vsakega podizvajalca, nesorazmerna. Prav nikakršnega prepričljivega razloga ni najti za stališče, da bi vsak podizvajalec moral izkazati referenco v vrednosti 200.000,00 EUR brez DDV za »razpisane storitve« - torej za vse storitve, ki jih oddaja naročnik - četudi bo v ponudbi prevzel bistveno manjšo vrednost in bistveno manjši obseg (in zgolj nekatere vrste) teh storitev. Naročnik s takšnim pogojem dejansko omejuje ponudnika pri nastopanju s podizvajalcem, saj od njega zahteva, da se poveže s podizvajalcem, ki ima referenco v vrednosti celotnega posla.

Naročnik v *Odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo* navaja, da gre v tem delu revizijskega zahtevka za nesporazum oz. napačno razumevanje dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Drži, da je v svojem odgovoru z dne 12. 1. 2022 ob 11:19 zapisal, da mora tudi podizvajalec predložiti vsaj eno referenco, vendar je vlagatelj očitno spregledal odgovor, objavljen dne 19. 1. 2022 ob 15:04. Naročnik bo tako sprejel in upošteval referenčna potrdila, ki jih bo v primeru ponudbe s podizvajalci predložil podizvajalec in iz katerih izhaja, da ima podizvajalec izkušnje z izvedbo tistih storitev in v taki vrednosti po ponudbi, kot bi jih v primeru izbire prevzel v izvajanje pri naročniku.

Vlagatelj v *Opredelitvi do navedb naročnika* z dne 2. 2. 2022 pojasnjuje, da je navedeni pogoj z zahtevkom za revizijo izpodbijal v dveh elementih, in sicer (1) v njegovi vrednosti in (2) po vsebini. Naročnik pa je z odgovorom, objavljenim dne 19. 1. 2022 ob 15:04, ustrezno prilagodil le vrednostni element spornega pogoja, ne pa tudi vsebinskega, čeprav svoj odgovor v obrazložitvi odločitve o zavrnitvi zahtevka za revizijo interpretira in širi tudi na vsebinski element. Naročnikova interpretacija lastnega odgovora sicer izkazuje naročnikovo pritrditev vlagateljevim navedbam, da je (bil) sporni pogoj nezakonit tako po vrednosti, kot tudi po vsebini, vendar pa naročnik skladno s takšno (lastno) interpretacijo pogoja (še) ni spremenil.

Med strankama je nesporno, enako pa ugotavlja tudi Državna revizijska komisija, da je naročnik z odgovori, objavljenimi preko Portala javnih naročil, spremenil dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila na način, da je zahteval izkaz referenčnega pogoja tudi za podizvajalce, pri čemer je vrednost referenčnega pogoja znižal tako, da mora biti vrednost referenčnega posla enaka vrednosti prevzetih del podizvajalca. Ker torej zahteva po izkazovanju referenčnega posla v višini 200.000,00 EUR brez DDV letno za podizvajalce ne obstaja več, so posledično vlagateljeve revizijske navedbe v tem delu brezpredmetne in jih Državna revizijska komisija vsebinsko ni obravnavala.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo izpodbija tudi vsebino referenčnega pogoja, ki ga mora izkazati ponudnikov podizvajalec, in sicer je po mnenju vlagatelja nesorazmerno, da bi vsak podizvajalec moral izkazati referenco za »vse« razpisane storitve.

V zvezi z izpostavljenimi revizijskimi očitki gre pojasniti, da iz načela transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3) izhaja naročnikova dolžnost, da v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila vnaprej jasno določi zahteve in pogoje za sodelovanje ter opiše in ovrednoti posamezna merila za oddajo javnega naročila. Kot je Državna revizijska komisija že večkrat pojasnila, mora naročnik skladno z načelom transparentnosti javnega naročanja pogoje za sodelovanje, merila za oddajo javnega naročila ter druge zahteve v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določiti na jasen, natančen in nedvoumen način oziroma tako, da vsi povprečno usposobljeni in običajno skrbni ponudniki natančno razumejo njihov pomen in jih lahko enako razlagajo ter da lahko naročnik pri pregledu in ocenjevanju ponudb dejansko preveri, ali so ponudbe izpolnjevale zahteve, ki veljajo za zadevno naročilo (prim. npr. sodbo Sodišča EU, C-223/16, Casertana Costruzioni, ECLI:EU:C:2017:685, točka 34).

Kot je razvidno iz zgoraj citiranega referenčnega pogoja, naročnik v njem uporablja besedno zvezo »razpisane storitve« in ne »vse razpisane storitve«, kot v zahtevku za revizijo navaja vlagatelj. Po oceni Državne revizijske komisije je sporni referenčni pogoj določen ohlapno in ga ni mogoče razlagati zgolj na način, da bi moral ponudnikov podizvajalec izkazati referenco za vse storitve, ki jih oddaja naročnik, ampak ga je mogoče razlagati tudi na način, da bi moral podizvajalec izkazati referenco le za tisti del posla, ki ga prevzema v ponudbi. Slednja razlaga sporne določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila je tudi skladna z naravo ter namenom instituta referenc. Kot je namreč Državna revizijska komisija že večkrat zapisala, je referenca po svoji naravi dokazilo, da je ponudnik sposoben izvesti javno naročilo v zahtevanem obsegu in kvaliteti, saj z njo dokazuje, da je istovrstno storitev (ki jo je po obsegu, zahtevnosti in kvaliteti mogoče primerjati s predmetom naročila) v preteklosti že uspešno izvedel.

Glede na navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da je vlagatelj v izpostavljenem delu zahtevka za revizijo uspel izkazati naročnikovo kršitev načela transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3) s tem, ko naročnik ni na jasen, natančen in nedvoumen način opredelil, kakšen

obseg referenčnih del mora izkazati ponudnikov podizvajalec – torej ali mora podizvajalec izkazati referenco le za dela, ki jih prevzema v ponudbi, ali za vsa razpisana dela.

III. Glede VNC

Naročnik je v točki 4.4. dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (med drugim) določil:

»Ponudnik mora imeti dve licenci za upravljanje z Varnostno nadzornim centrom (v nadaljevanju: VNC), in sicer za glavni in za nadomestni (v primeru izpada glavnega) VNC, v skladu s standardom SIST EN 50518, ki je predpisan za Zakonom o zasebnem varovanju in ga izda akreditirani laboratorij. Ponudnik ali skupina ponudnikov mora predložiti tudi certifikat SIST EN 50518 tako za glavni in nadomestni VNC.

V kolikor ponudnik ne razpolaga z lastno (glavno) licenco za upravljanje z VNC in za drugo (nadomestno) licenco VNC, pa lahko pogoj zagotovi z uporabo kapacitet drugih subjektov na način, da predloži veljavno pogodbo o najemu ter subjekt nominira kot podizvajalca ali partnerja v primeru, da sam ni imetnik licence.

DOKAZILO:

- izpolnjen Enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila - ESPD, ki ga gospodarski subjekt izpolni na spletni strani: http://www.enarocanje.si/_ESPD/ v delu IV. C;
- Certifikat SIST EN 50518 za oba varnostno nadzorna centra;
- Za oba varnostno nadzorna centra (glavni in nadomestni), ki ju bo gospodarski subjekt uporabljal za namen izvajanja storitev po pogodbi:
  - a) licenco za upravljanje z glavnim varnostno nadzornim centrom,
  - b) licenco za upravljanje z nadomestnim varnostno nadzornim centrom,
  - c) ali pogodbo o zagotavljanju uporabe glavnega in/ali nadomestnega varnostno nadzornega centra s certifikatom SIST EN 50518 ter veljavna licenca njegovega lastnika za upravljanje z varnostno nadzornim centrom.«

Vlagatelj v *Zahtevku za revizijo* navaja, da je sporni pogoj nezakonit (1) glede zahteve, da morajo ponudniki sploh razpolagati z nadomestnim VNC, (2) v delu, ki ponudnikom nalaga, da morajo predložiti licenco in certifikat SIST EN 50518 za nadomestni VNC, (3) glede zahteve, da mora certifikat izdati »akreditirani laboratorij« ter (4) glede zahteve, da mora subjekt, ki zagotavlja nadomestni VNC, nastopati kot partner v skupnem nastopu ali podizvajalec.

a. Glede razpolaganja z nadomestnim VNC

Vlagatelj v *Zahtevku za revizijo* navaja, da naročnik brez kakršne koli podlage oz. utemeljenega razloga zahteva, da ponudniki (izvajalci varovanja) razpolagajo tako z glavnim, kot tudi nadomestnim VNC. Takšna zahteva ne izhaja ne iz ZZasV-1, ne iz Odredbe o določitvi standardov, ki so obvezni na področju zasebnega varovanja (Uradni list RS, št. 24/12), ne iz Pravilnika o požarnem varovanju (Uradni list RS, št. 107/07, 92/10 in 20/22), kot tudi ne iz standarda SIST EN 50518. Zahteva po nadomestnem VNC, ki naj bi jo določal standard SIST EN 50518, je zmotno izpeljana iz točke 9.1.20 tega standarda, ki opredeljuje neprekinjenost delovanja in nujne primere. Standard od izvajalca zahteva zgolj, da mora zagotoviti »neprekinjeno poslovanje«, nikjer pa ni določeno, kako. Še zlasti ni zahtevano, da bi moral izvajalec neprekinjeno poslovanje zagotoviti izključno z nadomestnim VNC. Pogoj, da morajo ponudniki razpolagati z glavnim in nadomestnim VNC je tako nesorazmeren in neutemeljen, saj naročnik nima nikakršne podlage za to, da ponudnike omejuje pri tem, kako (na kakšen način) bodo zadostili zahtevam iz veljavnih predpisov in standardov, če ta konkreten način nikjer ni specificiran in določen, prav tako pa bo naročnik enako storitev (odziv varnostne službe v zahtevanem reakcijskem času) prejel ne glede na to, kako (na kakšen način) jo bo ponudnik zagotovil.

Naročnik v *Odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo* pojasnjuje, da je pri postavitvi omenjene zahteve poleg samega standarda SIST EN 50518 upošteval tudi določbe Pravilnika o požarnem varovanju, predvsem tretji odstavek 11. člena omenjenega Pravilnika. Vlagatelj v svojem zahtevku za revizijo sicer zatrjuje, da je mogoče neprekinjeno poslovanje zagotoviti na drugačen

način, a ne pove kako in zakaj je tak način enakovreden pogoju, ki ga je postavil naročnik. Naročnik izpostavljen zahtevo utemeljuje s skrbjo po neprekinjenem delovanju alarmnih signalov, zlasti protipožarnega sistema, ki je po njegovem prepričanju v praksi mogoče zgolj z avtomatizacijo procesov – zagotovitvijo nadomestnega VNC, da bi se na ta način preprečila škoda ob morebitnem izpadu glavnega VNC ob požaru v objektih naročnika.

Vlagatelj v *Opredelitvi do navedb naročnika* navaja, da če nadomestni VNC ni zahtevan za pridobitev certifikata o izpolnjevanju zahtev standarda SIST EN 50518 (pri čemer bi naročnik že v temelju na podlagi prvega odstavka 78. člena ZJN-3 poleg certifikata moral sprejeti tudi druga dokazila o enakovrednih ukrepih za zagotavljanje kakovosti) in če naročnik vso podlago po zahtevi za nadomestni VNC črpa iz vsebine tega standarda, potem ne more biti dvoma, da pogoj ni utemeljen. Na naročnikov očitek, da vlagatelj v zahtevku za revizijo ni navedel nobenega drugega načina, na katerega bi bilo mogoče drugače (brez nadomestnega VNC) zadovoljiti zahteve iz standarda SIST EN 50518, vlagatelj odgovarja, da takšne druge načine predvideva že sam standard. V točki 9.1.20.b) namreč standard določa, da v primeru, če VNC v celoti odpove, obstaja nujni SOP za spopadanje s temi razmerami (npr. prenos storitev na drugi VNC, informacije strankam in partnerjem). Dalje vlagatelj na naročnikovo navedbo, da zahtevo po nadomestnem VNC utemeljuje s skrbjo po neprekinjenem delovanju alarmnih signalov, zlasti protipožarnega sistema, odgovarja, da nadomestni VNC med vsemi ukrepi za zagotovitev neprekinjenega delovanja alarmnih signalov požarnega sistema niti ne spada med pomembnejše. V zvezi z navedenim dalje pojasnjuje, da v Republiki Sloveniji neprekinjeno delovanje alarmnih signalov požarnega sistema poleg standarda SIST EN 50518 zagotavlja še sedem drugih standardov, pri čemer za zmanjšanje tveganj neprekinjenosti delovanja alarmnih signalov iz protipožarnega sistema obstaja obvezen standard SIST EN 50136.

ZZasV-1 v 13. členu določa, da je zasebno varovanje treba opravljati v skladu s sprejetimi in objavljenimi slovenskimi nacionalnimi standardi (prvi odstavek navedenega člena). Če za področja iz prejšnjega odstavka niso predpisani slovenski nacionalni standardi, se uporabljajo mednarodne norme (IEC, ISO) ali drugi standardi v skladu s pravili stroke (drugi odstavek navedenega člena). Obvezne so tudi serije standardov sistemov za varstvo pred požarom, socialni alarmi in drugi sistemi, kadar so neločljivo povezani s sistemi tehničnega varovanja in bi poseg v sisteme pomenil poseg v sisteme tehničnega varovanja po tem zakonu (četrti odstavek navedenega člena). Minister določi standarde iz tega člena, ki so obvezni na področju zasebnega varovanja (peti odstavek navedenega člena).

Odredba o določitvi standardov, ki so obvezni na področju zasebnega varovanja, oziroma Priloga k tej odredbi določa seznam standardov, katerih uporaba je obvezna na področju zasebnega varovanja. V navedeni Prilogi je določeno, da se na področju nadzornih in sprejemnih centrov za alarme, kamor sodi VNC, uporablja standard SIST EN 50518.

Kot je razvidno iz pojasnila Ministrstva za notranje zadeve, Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, z dne 24. 3. 2022, ima sekundarni (oz. nadomestni) VNC po standardu SIST EN 50518:2019 dve osnovni funkciji:

1. V primeru, da primarni VNC v celoti odpove, se storitve prenesejo na drugi VNC, ki prevzame vse njegove funkcije (drugi VNC prevzame vse funkcije primarnega VNC-ja v primeru njegove celotne odpovedi).
2. V primeru sprožitve alarma na opremi tehničnega varovanja, ki skrbi za varnost primarnega VNC-ja in sprožitve alarma na opremi za nadzor varnosti operaterjev VNC, se stanje alarma prenese na drugi VNC, ki mu zagotovi ukrepanje ustrezne intervencijske ekipe (drugi VNC opravlja funkcijo nadzora in varovanja primarnega VNC in njegovih operaterjev).

Določbe standarda SIST EN 50518:2019, ki omenjajo drugi (oz. nadomestni) VNC, so skladno s pojasnilom Ministrstva za notranje zadeve, Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, sledeče:

9.1.20 Neprekinjenost delovanja in nujni primeri

Postopek mora določiti neprekinjeno poslovanje in obnovo po nesrečah.

Načrt ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih mora vključevati dovolj podrobnosti, da se opiše, kako bodo spremljane službe za obnovo.

VNC mora opraviti pregled načrta v šestih mesečnih intervalih.

Osebe mora biti strokovno usposobljeno za operativne postopke in postopke v sili za ravnanje z motečimi dogodki:

- a) *postopki ukrepanja v nujnih primerih se morajo dogovoriti z izvajalci in službami za ukrepanje ob izrednih dogodkih, da se omogoči vzdrževanje funkcije spremljanja VNC, medtem ko se izredni incident preiskuje, škoda pa zadržuje ali popravlja;*
- b) *če VNC v celoti odpove, morajo obstajati nujni standardizirani operativni postopki za obravnavo navedene situacije (npr. prenos storitev na drugi VNC, informacije strankam in partnerjem).*

6.1.1 Alarmni sistemi VNC – splošno

VNC mora biti opremljen z elektronskimi napravami za odkrivanje in nadzor v skladu s 6.1.2 do 6.1.10.

Vsi sistemi iz tega poglavja se morajo vzdrževati v skladu z veljavnimi standardi.

V primeru, da standardi niso določeni, mora vzdrževanje potekati v skladu s smernicami proizvajalcev, da se zagotovi stalna zanesljivost.

Stanje alarma se mora zaznati v VNC in se sporočiti v drugi VNC v skladu z zahtevami kategorije I tega standarda za naslednje okoliščine:

- *zaznavanje zunanje napada (glej 6.1.2);*
- *odprto okno / zastekljene površine (glej 6.1.3);*
- *zaznavanje požara (glej 6.1.4);*
- *odprta vhodna / izhodna vrata (glej 6.1.5);*
- *naprava za klic v sili (glej 6.1.7);*
- *spremljanje varovanja (6.1.8);*
- *sporočila alarmnih sistemov VNC (6.1.9).*

6.1.8 Nadzor varnosti

Nadzor varnosti operaterjev VNC se mora samodejno preverjati v največ 60-minutnih intervalih.

Če v 60 sekundah ni odziva, se mora samodejno sprožiti alarm v drugem VNC, ki izpolnjuje zahteve za kategorijo I tega standarda.

6.1.9 Sporočila alarmnih sistemov VNC

Sporočila alarmnega sistema VNC (glej 6.1.1) se morajo sporočiti drugemu VNC, ki izpolnjuje zahteve kategorije I tega standarda.

VNC, ki sprejema sporočila, se ne sme nahajati v istem objektu.

Sistem za prenos alarma za alarmni sistem mora biti najmanj v skladu s standardom EN 50136-1 SP4 ali DP3.

9.1.14 Varnostno kopiranje podatkov

Postopek mora opisovati, kako se varnostno kopirajo vsi podatki o odjemalcih in sistemu, ki preizkusi razpoložljivost in zanesljivost teh varnostnih kopij.

Kadar VNC deluje v povezavi z drugim VNC, da bi izpolnil zahteve iz 10.5.1, mora biti dostop do podatkov odjemalcev na voljo na vsakem VNC.

10.5.1 Kadrovanje – splošno:

V VNC morata biti ves čas prisotna najmanj dva operaterja, ki sta sposobna izvajati vse operativne postopke, razen če VNC deluje v povezavi z drugim VNC iste ali višje kategorije in operativne metode zagotavljajo skladnost z merili učinkovitosti iz 9.2.

Državna revizijska komisija na podlagi vsega zgoraj navedenega ugotavlja, pa tudi sicer med strankama to ni sporno, da mora biti skladno z določili standarda SIST EN 50518 zagotovljeno

neprekinjeno delovanje VNC. Je pa med strankama sporno, ali je zahteva naročnika, da mora biti neprekinjeno delovanje VNC zagotovljeno izključno z nadomestnim VNC, sorazmerna in kot taka skladna z ZJN-3. Vlagatelj navaja, da v praksi obstajajo tudi drugi načini zagotavljanja neprekinjenega delovanja VNC, vendar pa naročnik pravilno opozarja, da vlagatelj nobenega od teh načinov konkretizirano ne predstavi, niti ne zatrjuje, kaj šele dokaže, da bi bil kateri od teh načinov enakovreden zahtevi, ki jo je postavil naročnik. Ker standard v točki 9.1.20 »*prenos storitev na drugi VNC*« omenja primeroma oz. kot eno od možnosti zagotavljanja neprekinjenega delovanja, je Državna revizijska komisija za namen razjasnitve obravnavanega spornega vprašanja Ministrstvo za notranje zadeve, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge, zaprosila za pojasnilo, ali obstajajo tudi drugi načini zagotavljanja neprekinjenega delovanja VNC, ki bi bili ekvivalentni načinu zagotavljanja neprekinjenega delovanja preko drugega (nadomestnega) VNC. Ministrstvo za notranje zadeve, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge, je v odgovoru z dne 31. 3. 2022 navedlo, da se neprekinjeno delovanje primarnega VNC zagotavlja samo z nadomestnim VNC. Vlagatelj sicer skuša vzpostaviti dvom v pravilnost odgovora, ki ga je podalo Ministrstvo za notranje zadeve, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge, saj slednji ni certifikacijski organ, vendar pa Državna revizijska komisija vlagateljevim pomislekom ne more slediti. Ministrstvo za notranje zadeve je namreč skladno z določbo 6. člena ZZasV-1 pristojen organ za izvajanje upravnih nalog s področja zasebnega varovanja. Med njegove naloge med drugim sodi podeljevanje in odvzemanje licenc in službenih izkaznic (prva alineja 7. člena ZZasV-1) ter opravljanje nadzora nad izvajanjem določb ZZasV-1 in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ki urejajo zasebno varovanje (šesta alineja 7. člena ZZasV-1). V kolikor bi navedeni organ menil, da odgovora na zastavljeno vprašanje ne pozna ali da za podajo odgovora na zastavljeno vprašanje ni pristojen, bi v svojem odgovoru to zagotovo izpostavil.

Ob upoštevanju zgoraj navedenega Državna revizijska komisija zaključuje, da vlagatelj ni uspel izkazati, da v praksi obstajajo tudi drugi načini zagotavljanja neprekinjenega delovanja VNC, ki bi bili enakovredni načinu zagotavljanja neprekinjenega delovanja preko sekundarnega (nadomestnega) VNC. Posledično vlagatelj ni uspel izkazati nezakonitosti naročnikove zahteve, da morajo ponudniki razpolagati z nadomestnim VNC.

- b. Glede zahteve, da mora ponudnik predložiti licenco in certifikat SIST EN 50518 za nadomestni VNC

Vlagatelj v *Zahtevku za revizijo* izpostavlja zahtevo označuje kot nesorazmerno in nepovezano s predmetom naročila. Če ponudnik zahtevo iz standarda SIST EN 50518 po zagotavljanju neprekinjenega poslovanja dejansko izpolni z nadomestnim VNC, to pomeni, da bo razpolaganje z glavnim in nadomestnim VNC izkazal že s tem, ko bo certifikat SIST EN 50518 pridobil za glavni (primarni) VNC. Povedano drugače – že s tem, ko bo pridobil certifikat SIST EN 50518 za glavni VNC, bo dokazano, da razpolaga tudi z ustreznim nadomestnim VNC. Da bi ta certifikat moral izkazati ločeno (posebej) tudi za nadomestni VNC, je tako nepotrebno in neutemeljeno. S tem, ko naročnik od ponudnikov zahteva, da certifikat SIST EN 50518 predložijo tudi za nadomestni VNC, od ponudnikov dejansko zahteva, da imajo tri VNC sisteme. Če mora ponudnik nadomestni VNC imeti že za to, da certifikat SIST EN 50518 pridobi za glavni VNC, potem certifikat SIST EN 50518 za nadomestni VNC pomeni, da mora ta nadomestni VNC imeti še nadaljnji (drugi) nadomestni VNC. Enako velja za zahtevo po predložitvi licence za upravljanje z nadomestnim VNC. Če že zahteva po nadomestnem VNC kot taka ni utemeljena, potem je še toliko bolj neutemeljena zahteva, da mora ponudnik za upravljanje z nadomestnim VNC predložiti licenco.

Naročnik v *Odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo* pojasnjuje, da ni nikjer zahteval, da bi morali ponudniki razpolagati s tremi VNC. Ponudniki namreč naročnikovi zahtevi zadostijo enostavno tako, da sta si oba priglášena VNC recipročno glavni in nadomestni VNC. Tako ni prav nikakršne potrebe po treh VNC, kot to trdi vlagatelj. Zahtevo po licenci za nadomestni VNC naročnik veže na pogoj, da mora ponudnik razpolagati z glavnim in nadomestnim VNC, za zakonito poslovanje z nadomestnim VNC pa je potrebna licenca.

Vlagatelj v *Opredelitvi do navedb naročnika* ponovno poudarja, da že zgolj certifikat SIST EN 50518 za glavni VNC dokazuje, da mora subjekt imeti oba (tako glavni, kot nadomestni) VNC in certifikat za nadomestni VNC ni potreben. Če drži, da je zahtevo iz standarda mogoče zadovoljiti le z nadomestnim VNC, kot to navaja naročnik, potem certifikat za glavni VNC nujno dokazuje,

da ima glavni VNC tudi nadomestni VNC. Certifikat za nadomestni VNC ni potreben in ne dokazuje nobene od zahtev, ki naj bi jih po naročnikovem stališču moral izpolnjevati ponudnik, da bi bil usposobljen izvesti predmetno javno naročilo. Vlagatelj pritrjuje naročniku, da je tudi s certifikatoma za glavni in nadomestni VNC mogoče dokazati, da subjekt razpolaga le z dvema VNC (ki sta si recipročno glavni in nadomestni VNC), ter v zvezi s tem dodaja, da si na tak način glavni in nadomestni VNC zagotavlja (edino) privilegiran ponudnik.

Državna revizijska komisija je za potrebe razjasnitve spornega vprašanja Ministrstvo za notranje zadeve, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge, zaprosila za pojasnilo, ali se v postopku presoje skladnosti VNC z zahtevami standarda SIST EN 50518 presoja tudi skladnost drugega (nadomestnega) VNC, preko katerega je zagotovljeno neprekinjeno delovanje VNC, z zahtevami standarda SIST EN 50518, oziroma ali je morda celo eden izmed pogojev za pridobitev certifikata SIST EN 50518 za VNC, da tudi drugi (nadomestni) VNC, preko katerega je zagotovljeno neprekinjeno delovanje VNC, razpolaga z omenjenim certifikatom. Ministrstvo za notranje zadeve, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge, je v odgovoru z dne 31. 3. 2022 navedlo, da standard SIST EN 50518:2019 izrecno ne zahteva certifikata za drugi VNC, ki sprejema sporočila iz primarnega VNC, mora pa dokazovati, da izpolnjuje zahteve kategorije I tega standarda in ne sme biti v isti stavbi. Ministrstvo za notranje zadeve, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge, je dalje še pojasnilo, da primarni VNC zahtevo o skladnosti drugega VNC dokazuje na dva načina:

1. primarni VNC dokazuje skladnost njegovega drugega VNC z njegovim certifikatom;
2. v kolikor drugi VNC nima certifikata, primarni VNC dokazuje skladnost drugega VNC z ločeno presojo certifikacijskega organa v njegovem drugem VNC.

V obeh primerih certifikacijski organ pri presoji primarnega VNC izvede tudi presojo skladnosti sprejema, obdelave in posredovanje sporočila na lokaciji njegovega drugega VNC.

Upošteva zgoraj navedeno Državna revizijska komisija uvodoma pritrjuje vlagatelju, da že s tem, ko izvajalec pridobi certifikat SIST EN 50518 za glavni VNC, dokaže, da razpolaga tudi z ustreznim nadomestnim VNC. Dalje je tudi potrebno pritrditi vlagatelju, da naročnik, s tem ko od ponudnikov zahteva predložitev certifikata SIST EN 50518 za nadomestni VNC, od njih dejansko zahteva, da imajo tri VNC sisteme, in sicer (1) glavnega, (2) nadomestnega, ki ga je v postopku certificiranja glavnega VNC imetnik glavnega VNC imel za izkazovanje zahteve standarda SIST EN 50518 po neprekinjenem delovanju ter (3) drugega nadomestnega, ki ga je v postopku certificiranja (prvega) nadomestnega VNC imetnik (prvega) nadomestnega VNC imel za izkazovanje zahteve standarda SIST EN 50518 po neprekinjenem delovanju. Naročnik na slednji vlagateljev očitke sicer odgovarja, da ponudniki naročnikovi zahtevi zadostijo enostavno tako, da sta si oba priglašena VNC recipročno glavni in nadomestni VNC, vendar pa Državna revizijska komisija ugotavlja, da ni nujno, da to v praksi vedno drži – sploh ob upoštevanju, da ne obstaja pravna podlaga, ki bi to izrecno zapovedovala.

Naročnikova zahteva, da morajo ponudniki predložiti certifikat SIST EN 50518 tudi za sekundarni oz. nadomestni VNC, je torej strožja, kot to zahteva standard SIST EN 50518. Iz odgovora Ministrstva za notranje zadeve, Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, namreč izhaja, da se za pridobitev certifikata o skladnosti primarnega VNC z zahtevami standarda SIST EN 50518 ne zahteva, da mora tudi drugi oz. nadomestni VNC razpolagati z omenjenim certifikatom, mora pa biti v tem primeru opravljena ločena presoja drugega oz. nadomestnega VNC s strani certifikacijskega organa.

Izpostavljeno ravnanje naročnika sicer samo po sebi še ne predstavlja kršitve ZJN-3, mora pa naročnik tudi v tem primeru izkazati, da je takšna zahteva sorazmerna in povezana s predmetom javnega naročila ter da ima zanjo tehtne in objektivno utemeljene razloge. Naročnik v *Odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo* svoje zahteve, vezane na nadomestni VNC, utemeljuje s »skrbjo po neprekinjenem delovanju alarmnih signalov«. Ob upoštevanju zgoraj ugotovljenega, da neprekinjeno delovanje VNC izkazuje že certifikat SIST EN 50518, saj navedeni certifikat dokazuje tako razpolaganje z glavnim VNC, kot tudi z nadomestnim VNC, ter ob odsotnosti drugih razlogov, ki bi opravičevali zahtevo po razpolaganju s certifikatom SIST EN 50518 tudi za nadomestni VNC, gre ugotoviti, da naročnik sporne zahteve ni oblikoval skladno z ZJN-3. Državna revizijska komisija je posledično ugotovila utemeljenost revizijskih očitkov vlagatelja v

delu, ki se nanašajo na zahtevo po razpolaganju s certifikatom SIST EN 50518 za nadomestni VNC.

Ker je eden od pogojev za pridobitev licence za upravljanje z VNC, da prosilec razpolaga s prostori in opremo, ki izpolnjuje predpisane standarde za varnostno-nadzorne centre, kar se skladno s pojasnilom Ministrstva za notranje zadeve, Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, v praksi dokazuje s certifikatom o skladnosti VNC s standardom SIST EN 50518, ki ga izda certifikacijski organ, in ker je Državna revizijska komisija ugotovila nezakonitost naročnikove zahteve po razpolaganju s certifikatom SIST EN 50518 za nadomestni VNC, je potrebno dalje ugotoviti tudi utemeljenost revizijske navedbe vlagatelja v delu, ki se nanaša na zahtevo po razpolaganju z licenco za upravljanje z nadomestnim VNC.

Vlagatelj je (sicer šele v vlogi z dne 28. 2. 2022, s katero se je opredelil do navedb naročnika v sklepu o zavrnitvi zahtevka za revizijo) predlagal postavitve strokovnjaka (izvedenca) za področje varovanja, ki naj bi potrdil, da (1) standard SIST EN 50518 ne zahteva nadomestnega VNC, (2) da nadomestni VNC ni najpomembnejše, niti najprimernejše sredstvo za zagotovitev neprekinjenega delovanja alarmnih signalov požarnega sistema, (3) da certifikat SIST EN 50518 za glavni VNC – v primerih, ko se njegov imetnik zahtevo po neprekinjenem delovanju sistema odloči izpolniti z nadomestnim VNC – že vključuje dejstvo, da ima ta imetnik na voljo nadomestni VNC, (4) da nadomestni VNC do izpada glavnega VNC ne opravlja nobenih storitev, (5) da je možnost izpada glavnega VNC majhna ter vsa druga tehnična (strokovna) vprašanja, ki jih je izpostavil vlagatelj. Državna revizijska komisija je vlagateljev dokazni predlog za postavitve strokovnjaka kot nepotrebnega zavrnila, saj želi vlagatelj z njim dokazati trditve o dejstvih, ki niso pravno odločilna za rešitev predmetnega spora (tj. da nadomestni VNC ni najpomembnejše, niti najprimernejše sredstvo za zagotovitev neprekinjenega delovanja alarmnih signalov požarnega sistema) oziroma so bila ta dejstva že dokazana s pomočjo odgovorov, ki jih je Državna revizijska komisija pridobila s strani Ministrstva za notranje zadeve, Direktorata za policijo in druge varnostne naloge.

- c. Glede zahteve, da mora subjekt, ki prispeva nadomestni VNC, nastopati kot partner ali podizvajalec

Vlagatelj v *Zahtevku za revizijo* navaja, da imetnik nadomestnega VNC ne izvaja nobenih del (storitev), ki so predmet javnega naročila, ampak le posoja svoj VNC (torej tehnični sistem in prostor), vsa dela (storitve), ki so vezana na VNC, pa izvaja vlagatelj sam oz. subjekt, ki mu zagotavlja glavni VNC. To izhaja tudi iz ponudbenega predračuna obravnavanega postopka oddaje javnega naročila. Imetnik glavnega VNC bo zagotavljal, da bo VNC povezan 24 ur na dan in da bo v primeru izpada z njim povezana tudi VNC naprava, ki jo bo odnesel v prostor z nadomestnim VNC. Subjekt, ki bo v tem primeru zagotavljal nadomestni VNC, bo imetniku glavnega VNC zgolj posodil prostor in svojo tehnično opremo, s tem da mu bo dovolil, da v to opremo (sistem) poveže njegovo VNC napravo. S tem, ko bo priklopljen glavni VNC, ki bo povezan s priklopljenim nadomestnim VNC, subjekt, ki zagotavlja nadomestni VNC, ne bo izvajal nobenih storitev in tako v izvajanje ne bo prevzel nobenega dela javnega naročila. Neprekinjen priklop alarmnih signalov iz vgrajenih sistemov tehničnega varovanja na VNC bo ponudniku zagotavljal subjekt, ki bo prispeval glavni VNC. Vse storitve v zvezi s temi signali in VNC sistemom bo tako zagotavljal ta subjekt, ki bo prispeval glavni VNC. Zato je utemeljena naročnikova zahteva, da ta subjekt v ponudbi nastopa kot partner ali podizvajalec. Da bo ustrezno (dodatno) zagotovljena 24 urna povezava, bo ta subjekt – če bo izbral takšen način zagotavljanja 24 urne povezave – svoj VNC priklopil na sistem (in v prostor) subjekta z nekim drugim VNC. S tem imetnik drugega (nadomestnega) VNC niti za izvajalca niti za njegovega podizvajalca (imetnika glavnega VNC) še ne bo izvajal nobenega dela javnega naročila. Tudi če bo prišlo do izpada glavnega VNC, s čimer bo neprekinjena povezava zagotovljena s preusmeritvijo na nadomestni VNC, ta subjekt, ki bo zagotavljal nadomestni VNC, še ne bo izvajal nobenih storitev – posodil bo zgolj priključek naprave imetnika glavnega VNC na svoje naprave. Šele če bo hkrati prišlo do izpada glavnega VNC in bo prav v tistem trenutku vgrajeni sistem tehničnega varovanja na lokaciji naročnika sporočil alarm, ki bo (zaradi izpada glavnega VNC) preusmerjen na nadomestni VNC, bo imetnik nadomestnega VNC izvajal storitve – tedaj bo njegov VNC operater izvajalčevi intervencijski službi sporočil, da mora na intervencijo. Intervencije pa nato spet ne bo izvedel subjekt, ki zagotavlja nadomestni VNC, temveč izvajalec (ponudnik) oziroma subjekt, ki bo

prevzel te storitve. Preuranjeno je sklepati, da bo glavni VNC odpovedal prav v trenutku, ko bo naročnikov sistem poslal alarm, kar bo pomenilo, da bo (zanemarljiv) del storitev moral izvesti operater, zaposlen pri imetniku nadomestnega VNC. Če bo do tega slučajno prišlo in bo imetnik nadomestnega VNC izvajal kakršnekoli storitve, pa ga bo izvajalec imel pravico priglasiti naknadno. Največ čemur imetnik nadomestnega VNC ustreza v fazi oddaje ponudbe je torej to, da gre za subjekt, katerega zmogljivosti uporablja ponudnik (če ima ponudnik svoj glavni VNC) oz. podizvajalec (če ima ponudnik pogodbeno zagotovljen glavni VNC). In v primeru, da imetnik nadomestnega VNC izpolnjuje (zgolj) pogoje za »kapaciteto« podizvajalca, je jasno, da ponudnik tega subjekta v ponudbi ni dolžan priglasiti v nikakršnem svojstvu, niti mu zanj ni treba predložiti nikakršne dokumentacije (ESPD obrazcev, izjav, dokazil itd.). Vlagatelj podizvajalec bo vlagatelju zagotovil glavni VNC, njemu pa bo nek drug subjekt zagotovil nadomestni VNC. Pri tem VNC predstavlja (tehnično) opremo – zbirni center (napravo), kamor bodo povezani vsi naročnikovi alarmi. Vse storitve, ki jih bo treba izvesti, ko se bo sprožil VNC (naprava), bodo izvedli vlagateljevi delavci.

Naročnik v *Odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo* pojasnjuje, da v okviru predmetnega postopka oddaje javnega naročila povprašuje po priklopu alarmnih signalov iz vgrajenih sistemov tehničnega varovanja na lokaciji naročnika na VNC ponudnika ter vsakodnevni 24-urni neprekinjeni sprejem alarmnih signalov na VNC ponudnika ali pogodbeno zagotovljenega VNC, ta priklop pa se izvede z zagotovitvijo glavnega VNC ter nadomestnega VNC za primer, če glavni VNC signala (zaradi zunanjega razloga) ne bi mogel sprejeti. Vezava alarmnih naprav na VNC pomeni stalno (sprotno) avtomatizirano komunikacijo med obema sistemoma, ne pa komunikacije zgolj v primeru, ko alarmna naprava zazna kritični dogodek in sproži alarmni signal. V primeru izpada glavnega VNC sprejem signalov ni zagotovljen, kar pomeni, da osnovna vsebina zahtevane storitve ni izvedena. V času, ko bo tekel postopek nominiranja (novega) podizvajalca, vezava alarmnih signalov ne bo zagotovljena, s tem pa ne bo izvedena storitev, po kateri povprašuje naročnik. Napačna je tako trditev vlagatelja, da četudi bo prišlo do izpada glavnega VNC in bo neprekinjena povezava zagotovljena s preusmeritvijo na nadomestni VNC, subjekt, ki zagotavlja nadomestni VNC, še ne bo izvajal nobenih storitev. Ta subjekt namreč ne bo zgolj posodil priključka naprave imetnika glavnega VNC na svoje naprave, kot to trdi vlagatelj, temveč bo v tem primeru zagotavljal neprekinjen 24-urni sprejem signalov – (stalne) komunikacije alarmnih naprav (centrale) z VNC, torej osnovno vsebino razpisane storitve. Glede na pomen izvajanja teh storitev za naročnika ter potencialne škodljive posledice, do katerih bi prišlo v primeru, da vezava alarmnih signalov na VNC ne bi bila zagotovljena ravno ob pojavu neželenega dogodka, naročnik postavljen pogoje šteje kot razumne, sorazmerne in nediskriminatorne, zlasti ob upoštevanju dejstva, da je mogoče izpad glavnega VNC šteti kot oddaljeno možnost, ki pa je ni mogoče izključiti. Naročnik se dalje sklicuje še na določbo tretjega odstavka 11. člena ZZasV-1 ter na elektronsko sporočilo predsednika Zbornice za razvoj slovenskega zasebnega varovanja, iz katerih izhaja, da morajo biti imetniki rezervnega VNC-ja v pogodbi o izvajanju storitev varovanja navedeni kot podizvajalci. Naročnikova zahteva, da se v primeru zagotavljanja glavnega ali nadomestnega VNC po drugem imetniku licence, le-tega nominira kot partnerja oz. podizvajalca, je zato povsem zakonita in sorazmerna, saj je povzeta po zahtevah zakona, ki po vsebini ureja področje izvajanja storitev varovanja. Naročnik poleg vsega navedenega šteje, da je zanj pri izvajanju storitev VNC ključno pravno razmerje med imetnikom glavnega in nadomestnega VNC, v kolikor sta to dva različna subjekta. Del storitev tehničnega varovanja (storitev VNC) je tudi obveščanje naročnika v primeru požara, vloma ali namerno povzročenih škodnih dejanj na premoženju naročnika. To se zagotovi tako, da imetnik glavnega in nadomestnega VNC razpolaga s kontaktnimi podatki odgovornih oseb naročnika, ki jih je dolžan obvestiti v primeru kritičnega dogodka. Ker gre v tem primeru za osebne podatke, ki jih je mogoče obdelovati le na podlagi pogodbe, je za naročnika ključno, da je pogodbeno razmerje med njim in imetnikom glavnega VNC, kakor tudi nadomestnega VNC, če to ni isti subjekt, ustrezno pogodbeno urejeno.

Vlagatelj v *Opredelitvi do navedb naročnika* navaja, da se naročnik sklicuje na »pogodbeno razmerje«, vendar pa pri tem prezre, da naročnik že s subjektom, ki bo prispeval glavni VNC, ne bo v pogodbenem razmerju (če bo glavni VNC izbranemu ponudniku zagotavljal podizvajalec), saj bo imel pogodbo sklenjeno le z izbranim ponudnikom, zato še toliko bolj neutemeljeno pričakuje, da bo v kakršnem koli pogodbenem razmerju s subjektom, katerega zmogljivosti uporablja ta podizvajalec, torej z imetnikom nadomestnega VNC. S tem subjektom v pogodbenem

razmerju v tem primeru ni niti izbrani ponudnik, temveč zgolj njegov podizvajalec – imetnik glavnega VNC. Če vlagatelj nima lastnega glavnega VNC in mu ga pogodbeno zagotavlja tretji subjekt, med naročnikom in vlagateljem ni sporno, da mora ta subjekt nastopati kot vlagatelj podizvajalec. Od opredelitve vloge nadomestnega VNC pa je nadalje odvisno, v kakšni obliki mora ponudnik s tem subjektom sodelovati in predvsem, katere listine mora zanj predložiti v svoji ponudbi. Če se namreč izkaže, da nadomestni VNC izvaja del predmeta javnega naročila, je utemeljena naročnikova zahteva, da mora tak subjekt nastopati kot partner ali podizvajalec. Če pa nadomestni VNC ne izvaja nobenega dela predmeta javnega naročila, pa gre v smislu 81. člena ZJN-3 zgolj za uporabo zmogljivosti drugih subjektov. In ker to zmogljivost v tem primeru uporablja ponudnikov podizvajalec, to pomeni, da gre za »kapaciteto« podizvajalca – za takšen subjekt pa v ZJN-3 ni najti nikakršne podlage, da bi morala biti v ponudbi kakorkoli priglášena, kot to v določenih primerih na podlagi osmega odstavka 94. člena ZJN-3 velja za podizvajalce podizvajalcev. Vlagatelj dalje navaja, da sklicevanje na »kapacitete« za potrebe izpolnitve pogojev za sodelovanje še ne pomeni, da mora takšna »kapaciteta« nujno sodelovati kot partner ali podizvajalec – naročnik namreč posebnega pravnega razmerja med kapaciteto in ponudnikom ne more zahtevati (prvi odstavek 81. člena ZJN-3). Ločnico, ko mora »kapaciteta« nastopati kot partner ali podizvajalec, predstavlja vprašanje, ali bo »kapaciteta« izvajala del predmeta javnega naročila, predmet javnega naročila pa je opredeljen v ponudbenem predračunu. In če nadomestni VNC ne bo izvajal nobenega dela ponudbenega predračuna, pomeni, da ne bo izvajal nobenega dela javnega naročila, zaradi česar ponudniku ni mogoče določati, v kakšni obliki naj z njim sodeluje. Vlagatelj dalje navaja, da se zaveda pomembnosti komunikacije in vezave med alarmnimi napravami in VNC, saj to predstavlja pomemben del predmeta obravnavanega javnega naročila, vendar pa je treba upoštevati, da bo to vezavo izvajal subjekt, ki bo prispeval glavni VNC. Ta subjekt bo izvajal storitve, ki so predmet javnega naročila, in (zgolj) za ta subjekt je utemeljeno, da mora nastopati kot partner ali podizvajalec. Vlagatelj tako ni v ničemer razvrednotil pomena nadomestnega VNC – njegova vrednost je preprosto zgolj posledica njegove vloge, tj. da pride v poštev le v primeru, da se na glavnem VNC pojavi okvara, sicer pa pri javnem naročilu ne bo sodeloval. Med nominacijo nadomestnega VNC kot podizvajalca in neprekinjenim delovanjem sistema ni nikakršne upoštevne vzročne zveze. Kontinuiteta storitev (komunikacija sistemov) bo namreč zagotovljena ne glede na to, ali bo nadomestni VNC priglášen kot podizvajalec, saj bo neprekinjeno delovanje povezave doseženo na podlagi certifikata SIST EN 50518 glavnega VNC, ker ta certifikat vključuje, da ima glavni VNC takšno neprekinjeno komunikacijo zagotovljeno. Glavni izvajalec pa ima nato pravico novega podizvajalca nominirati šele v roku petih dni po spremembi (tretji odstavek 94. člena ZJN-3). Do tedaj pa prigrasitev nadomestnega VNC, ki do izpada glavnega VNC ne bo izvajal nikakršnih storitev, temveč bo zgolj posodil svoj priključek za napravo glavnega VNC, ni potrebna in predstavlja nesorazmerno in neprimerno zahtevo.

Kot je razvidno iz vlagateljevih navedb, vlagatelj sam z VNC ne razpolaga. Med strankama je nesporno, da v kolikor ponudnik sam ne razpolaga z VNC, mora imetnika glavnega VNC prigrasiti kot partnerja ali podizvajalca. Je pa med strankama sporno, ali je naročnikova zahteva, da mora tudi imetnik nadomestnega VNC v ponudbi nastopati kot partner ali podizvajalec, skladna z ZJN-3.

Javno naročilo izvede (izbrani) ponudnik (oz. skupina ponudnikov) sam (prim. 1. točko prvega odstavka 2. člena ZJN-3) ali pa ga ponudnik izvede s podizvajalci. Skladno s 7. točko prvega odstavka 2. člena ZJN-3 je »ponudnik« gospodarski subjekt, ki je predložil ponudbo, pri čemer »gospodarski subjekt« pomeni katero koli fizično ali pravno osebo ali skupino teh oseb, vključno z vsakim začasnim združenjem podjetij, ki na trgu ali v postopkih javnega naročanja ponuja izvedbo gradenj, dobavo blaga ali izvedbo storitev (6. točka prvega odstavka 2. člena ZJN-3). Skladno s prvim odstavkom 94. člena ZJN-3 pa je za namene tega zakona podizvajalec gospodarski subjekt, ki je pravna ali fizična oseba in za ponudnika, s katerim je naročnik po tem zakonu sklenil pogodbo o izvedbi javnega naročila ali okvirni sporazum, dobavlja blago ali izvaja storitev oziroma gradnjo, ki je neposredno povezana s predmetom javnega naročila (druga poved prvega odstavka 94. člena ZJN-3).

Vlagatelj v *Zahtevku za revizijo* po eni strani navaja, da imetnik nadomestnega VNC ne izvaja nobenih del (storitev), ki so predmet javnega naročila, ampak le posoja svoj VNC (torej tehnični sistem in prostor), vsa dela (storitve), ki so vezana na VNC, pa izvaja vlagatelj sam oz. subjekt,

ki mu zagotavlja glavni VNC. Po drugi strani pa vlagatelj sam priznava, da od navedenega obstaja tudi izjema. Vlagatelj namreč pojasnjuje, da šele če bo hkrati prišlo do izpada glavnega VNC in bo prav v tistem trenutku vgrajeni sistem tehničnega varovanja na lokaciji naročnika sporočil alarm, ki bo (zaradi izpada glavnega VNC) preusmerjen na nadomestni VNC, bo imetnik nadomestnega VNC izvajal kakršnekoli storitve – tedaj bo njegov VNC operater izvajalčevi intervencijski službi sporočil, da mora na intervencijo.

Tudi Ministrstvo za notranje zadeve, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge, v svojem odgovoru z dne 24. 3. 2022 poudarja pomen vloge VNC operaterjev. Iz omenjenega odgovora izhaja, da operaterji VNC koordinirajo delovanje varnostnikov na terenu, delovanje intervencijskih ekip, shranjujejo prejeta sporočila, sprejemajo alarmne signale itn. VNC je sestavni in neločljivi del celotnega sistema varovanja, ki ga izvaja imetnik licence pri naročniku varovanja. Nanj so vezani alarmni signali sistemov tehničnega varovanja; v primeru sprožitve operater VNC o tem v skladu z medsebojno pogodbo obvesti varnostnika družbe, s katerim je naročnik sklenil pogodbo o varovanju.

Glede na navedeno po oceni Državne revizijske komisije ni mogoče šteti, da imetnik nadomestnega VNC ne bo izvajal nobenega dela predmeta javnega naročila oziroma da vanj ne bo vključen. Bistvo VNC namreč ni zgolj v tehnični opremi in prostoru, ampak tudi v VNC operaterjih, ki izvajajo zgoraj navedene storitve. Izpostavljenega ne more spremeniti dejstvo, da izpad glavnega VNC ob hkratni sprožitvi alarma pri naročniku predstavlja zgolj oddaljeno možnost, saj kot pravilno navaja naročnik, gre za oddaljeno možnost, ki pa je ni mogoče izključiti.

Vendar pa Državna revizijska komisija dalje ugotavlja, da je imetnik sekundarnega oz. nadomestnega VNC – kadar ponudnik oz. izvajalec varovanja hkrati sam ne razpolaga z (glavnim oz. primarnim) VNC – v pogodbenem razmerju zgolj z imetnikom glavnega VNC, ne pa s ponudnikom oz. izvajalcem varovanja. To pomeni, da je imetnik nadomestnega VNC kvečjemu podizvajalec podizvajalca (tj. imetnika glavnega VNC) in nikakor ne podizvajalec ali partner ponudnika (tj. izvajalca varovanja). Ker torej imetnika nadomestnega VNC, v kolikor ponudnik sam ne razpolaga z (glavnim oz. primarnim) VNC, ni mogoče šteti kot ponudnikovega partnerja ali podizvajalca, je potrebno pritrditi vlagatelju, da ga v teh vlogah ni potrebno priglasiti. Upošteva se navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik obravnavane zahteve ni določil skladno z ZJN-3.

- d. Glede zahteve, da mora ponudnik skladnost glavnega in nadomestnega VNC s standardom SIST EN 50518 izkazati s certifikatom, ki ga izda akreditirani laboratorij

Vlagatelj v *Zahtevku za revizijo* izpostavljenega zahtevo označuje kot nezakonito, ker ni povezana s predmetom naročila in je niti ni mogoče izpolniti. Za preverjanje skladnosti VNC s standardom SIST EN 50518 namreč ne obstaja nikakršen akreditiran laboratorij. Certifikata, ki bi ga izdal akreditiran laboratorij, tako ni možno pridobiti in za ponudnike predstavlja nemogoč pogoj. Standard predvideva preverjanje zahtev preko akreditacijskega organa. Kaj naročnik želi, ko zahteva certifikat, ki ga izda akreditiran laboratorij, vlagatelju ni razumljivo.

Naročnik v *Odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo* navaja, da je nenavadno, da si besedne zveze »akreditiran laboratorij« ni znal razložiti edino vlagatelj, vsaj dva ponudnika, ki sta oddala konkurenčni ponudbi, pa s to besedno zvezo nista imela nikakršnih težav. To nerazumevanje bi se lahko enostavno razrešilo tako, da bi potencialni ponudnik od naročnika zahteval pojasnila, pa se to ni zgodilo. Vlagatelj je sicer preko Portala javnih naročil predlagal umik navedene zahteve, vendar pa naročnik iz vlagateljevega predloga ni mogel razbrati, da je za vlagatelja sporna besedna zveza »akreditiran laboratorij«, zato se v svojem odgovoru ni spuščal v pojasnjevanje te besedne zveze. Naročnik še dodaja, da bo (in je) seveda sprejel certifikat, ki ga izda »akreditacijski organ«. Ker je povprečnemu bralcu jasno, da je zapisano besedno zvezo potrebno brati v smislu »pristojne institucije«, navedeni pogoj ni nemogoč in tudi ne nezakonit. Naročnik tudi ne dvomi, da vlagatelj pozna postopek pridobitve certifikata, ki izkazuje skladnost VNC s standardom SIST EN 50518, in je tudi seznanjen s tem, katere institucije ta certifikat podeljujejo.

Vlagatelj v *Opredelitvi do navedb naročnika* dodatno navaja, da tudi naročniku ni sporno, da certifikat, ki ga izda »akreditiran laboratorij« ne obstaja, saj ta certifikat, ki ga je nameraval zahtevati naročnik izda »akreditacijski organ«, zato je vlagatelj zahtevka za revizijo v tem delu v celoti utemeljen že iz tega razloga. Kaj je (in bo) naročnik dejansko sprejel kot ustrezen certifikat, za utemeljenost vlagateljevega zahtevka za revizijo ne more biti relevantno. Vlagatelj še dodaja, da je naročnika opozoril, da je sporna zahteva »nesmiselna«, kako pa je (oziroma ni) vprašanje razumel naročnik, pa je stvar naročnika in ne vlagatelja.

Zakon o akreditaciji (Uradni list RS, št. 59/99) v 2. členu med drugim določa, da je organ za ugotavljanje skladnosti od dobavitelja neodvisen laboratorij, certifikacijski organ, kontrolni organ oziroma drug organ, ki sodeluje v postopku ugotavljanja skladnosti, in je lahko državni organ, pravna oseba ali fizična oseba.

Iz odgovora Ministrstva za notranje zadeve, Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, z dne 31. 3. 2022 izhaja, da certifikat, s katerim se potrjuje skladnost VNC z zahtevami standarda SIST EN 50518, izda certifikacijski organ, ki je akreditiran po standardu EN ISO/IEC 17065 pri akreditacijskem organu, ki je podpisnik EA MLA (Evropsko združenje za akreditacijo).

Državna revizijska komisija pritrjuje vlagatelju, da naročnikova uporaba pojma akreditirani laboratorij ni povsem ustrezna, vendar pa to še ne pomeni, da je dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila v tem delu nejasna, še manj pa, da je naročnik postavil nemogoč pogoj. Naročnik je namreč navedeno besedno zvezo uporabil v povezavi s certifikatom, s katerim se dokazuje skladnost VNC z zahtevami standarda SIST EN 50518, pri čemer Državna revizijska komisija ne dvomi, da je vlagatelj, kot strokovnjak s področja zasebnega varovanja, seznanjen s tem, kateri izmed akreditiranih organov je pristojen za njegovo podelitev. V obravnavani zadevi je to res certifikacijski organ in ne laboratorij, vendar pa je potrebno pritrditi naročniku, da je povsem jasno, da je s pojmom »akreditirani laboratorij« mišljen pristojni organ. Upošteva se navedeno Državna revizijska komisija obravnavani očitki vlagatelja zavrača kot neutemeljen.

IV. Sklepno

V posledici vsega zgoraj navedenega je Državna revizijska komisija zahtevku za revizijo vlagatelja v skladu z drugo alinejo prvega odstavka 39. člena ZPVPJN ugodila. Ker je v konkretnem primeru rok za prejem ponudb že potekel, po poteku roka za prejem ponudb pa naročnik, glede na prvo poved iz drugega odstavka 67. člena ZJN-3, ne sme več spreminjati in dopolnjevati dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, in ob upoštevanju dejstva, da je naročnik prejete ponudbe že odprl, je Državna revizijska komisija postopek oddaje predmetnega javnega naročila razveljavila v celoti.

Če se bo naročnik odločil izvesti nov postopek oddaje javnega naročila, naj torej pri oblikovanju dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ravna v skladu z ZJN-3 in temeljnimi načeli javnega naročanja, pri tem pa naj upošteva tudi ugotovitve iz te odločitve.

S tem je odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa utemeljena.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo, v pritožbi zoper naročnikov sklep o zavrženju zahtevka za revizijo, v vlogah z dne 2. 2. 2022 in 28. 2. 2022, s katerima se je opredelil do navedb naročnika v odločitvah o zavrnitvi zahtevka za revizijo, ter v vlogi z dne 13. 4. 2022, s katero se je opredelil do navedb v vlogah Ministrstva za notranje zadeve, Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, zahteval tudi povrnitev stroškov postopka pravnega varstva.

Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku, vključno s takso (prva poved tretjega odstavka 70. člena ZPVPJN). Če je pritožba utemeljena, mora naročnik iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v pritožbenem postopku (zadnja poved tretjega odstavka 70. člena ZPVPJN).

Ob upoštevanju vrednosti spornega predmeta je Državna revizijska komisija vlagatelju skladno s

70. členom ZPVPJN ter skladno z Odvetniško tarifo (Uradni list RS, št. 2/2015 s sprem., v nadaljevanju: OT) priznala naslednje potrebne in opredeljeno navedene stroške:

- strošek odvetniških storitev za sestavo zahtevka za revizijo v višini 3.000 točk (prva točka tar. št. 40 OT), kar ob upoštevanju vrednosti točke (tj. 0,60 EUR) in 22% DDV znaša 2.196,00 EUR;
- strošek odvetniških storitev za sestavo pritožbe kot obrazložene vloge med postopkom v višini 1.500 točk (druga točka tar. št. 40 OT), kar ob upoštevanju vrednosti točke (tj. 0,60 EUR) in 22% DDV znaša 1.098,00 EUR;
- izdatke v pavšalnem znesku v višini 40 točk (in sicer 2 % od skupne vrednosti storitve do 1.000 točk in 1 % od presežka nad 1.000 točk), izračunane v skladu s tretjim odstavkom 11. člena OT, kar ob upoštevanju vrednosti točke in 22% DDV znaša 29,28 EUR.
- strošek plačane takse za zahtevke za revizijo v višini 4.000,00 EUR.

Državna revizijska komisija vlagatelju ni priznala stroškov odvetniških storitev za sestavo vlog z dne 2. 2. 2022, 28. 2. 2022 in 13. 4. 2022 (in s tem povezanih izdatkov po 11. členu OT), saj v konkretnem primeru niso bili potrebni (peti odstavek 70. člena ZPVPJN v povezavi z osmim odstavkom istega člena, pa tudi drugi odstavek 2. člena OT). Navedbe vlagatelja v omenjenih vlogah niso bile bistvene in niso pripomogle ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve. Državna revizijska komisija vlagatelju tudi ni priznala priglašeni stroškov za posvet s stranko in za pregled listin oz. dokumentacije, saj navedenih storitev ni mogoče priznati kot samostojnih storitev, ki niso zajete v drugih tarifnih številkah OT (tar. št. 39).

Ker je vlagatelj z zahtevkom za revizijo uspel le delno (tj. v delu, ki se nanaša na reference podizvajalcev, v delu, ki se nanaša na licenco in certifikat SIST EN 50518 za nadomestni VNC, ter v delu, ki se nanaša na nominacijo subjekta, ki prispeva nadomestni VNC, kot partnerja ali podizvajalca), je Državna revizijska komisija odločila, da se vlagatelju, v skladu z doseženim uspehom v postopku, ki ga glede na postavljeni zahtevek ocenjuje na eno polovico, povrne polovica potrebnih stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva, tj. 3.661,64 EUR (drugi odstavek 154. člena ZPP v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN).

Naročnik je dolžan vlagatelju stroške v navedeni višini povrniti v 15 dneh po vročitvi tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja stroškovna zahteva vlagatelja se zavrne.

S tem je odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa utemeljena.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev upravni spor ni dovoljen.

Predsednica senata:
Tadeja Pušnar, univ. dipl. prav.,
članica Državne revizijske komisije

Vročiti (eRevizija):

- naročnik,
- vlagatelj – po pooblaščenju,
- Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.